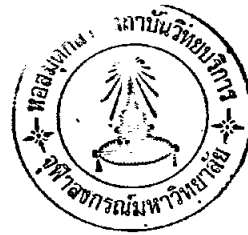

บทที่ *

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

แรนค์เรียกแนวความคิดของตนเองว่า "ปรนัยนิยม" และกล่าวว่า "จริยแบบปรนัยสนับสนุนและยืนยันอย่างภาคภูมิใจในความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล" หรือการที่แรนค์บรรณาธิการหนังสือเล่มหนึ่ง โดยรวบรวมบทความที่ตัวเองเขียนขึ้นมาเป็นส่วนใหญ่ และให้ชื่อว่า The Virtue of Selfishness นั้นเป็นที่น่าสนใจว่า "ความเห็นแก่ตัว" ที่มีจะถูกปฏิเสธ และถือว่าเป็นอธรรมอยู่เสมอ นั่นจะเป็นคุณธรรมขึ้นมาได้อย่างไร หรือแนวความคิดเกี่ยวกับความเห็นแก่ตัวของแรนค์เป็นอย่างไร แรนค์มีเหตุผลอะไรที่จะสนับสนุน "ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล" (rational selfishness) และคำว่า "ปรนัยนิยม" (objectivism) ที่แรนค์ใช้นั้นมีความหมายว่าอย่างไร มีส่วนสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลอย่างไร และท้ายที่สุดแนวความคิดของแรนค์จะอธิบายหรือแก้ไขปัญหาชีวิตมนุษย์ในปัจจุบันได้อย่างไรหรือไม่

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไม่ปรากฏว่ามีใครเคยศึกษาแนวความคิดของแรนค์มาก่อน นอกจาก Mosper ที่นำเอาแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องมโนทัศน์ (concept) มาเสนอ และแรนค์เองก็มีได้เสนอผลงานออกมาในลักษณะที่เป็นวิชาการ ที่เสนอความคิดออกมาอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน ผลงานของแรนค์มีลักษณะเป็นนวนิยายและบทความสั้น ๆ ที่เสนอแนวความคิดของตนต่อปัญหาต่าง ๆ กังนั้น ในที่นี้จึงพยายามค้นหาประเด็นต่าง ๆ ในผลงานของแรนค์เพื่อนำมาเสนออย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน เพื่อให้ได้ภาพแนวความคิดโดยส่วนรวมของแรนค์โดยเน้นประเด็นในปัญหาค้างกล่าว

วิธีการ

• จะค้นหาประเด็นทางความคิดของแรนค์ที่เป็นพื้นฐานรองรับแนวความคิดเรื่องความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล ว่าคืออะไร เช่นแรนค์ก็คิดว่าอะไรเป็นมาตรฐานของ

ศีลธรรม ชีวิตคืออะไร มีเหตุผลอะไรที่ทำให้มนุษย์จะต้องเพิ่มแก่ตัว และมนุษย์จะบรรลุถึงการ
เป็นดีศีลธรรม (moral being) หรือเป็นผู้ที่ทรงคุณธรรมได้อย่างไร หรือความเพิ่มแก่ตัวที่มี
เหตุผลที่มีความหมายในทางพฤติกรรมอย่างไร

๒. พยายามค้นหาความหมายของคำว่า "ปรนัยนิยม" ที่เรานักใช้เรียกปรัชญาของตนเอง
ว่ามีประเด็น นัยอันอภิปรัชญา และญาณวิทยาอย่างไรบ้าง มีความเกี่ยวข้องกับ "จริยแบบปรนัย"
หรือความเพิ่มแก่ตัวที่มีเหตุผลอย่างไร หรือไม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑. เข้าใจในแนวความคิดของเรณูซึ่งไม่ปรากฏว่ามีใครเคยศึกษาอย่างเป็นระบบมาก่อน
- ๒. อาจจะได้รับกระจ่างเกี่ยวกับ ความแตกต่างระหว่างความเห็นแก่ตัวและ
ความเห็นแก่ผู้อื่นในอีกแง่หนึ่ง นอกเหนือจากความเข้าใจง่าย ๆ ที่ว่า ความเห็นแก่ตัวเป็นสิ่งที่
ชั่วร้าย ไม่อาจจะยอมรับได้ และการเห็นแก่ผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี
- ๓. อาจจะได้แนวทางในการพิจารณาปัญหา และแก้ไขปัญหาดังประการเกี่ยวกับ
การดำรงอยู่ของมนุษย์

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย